

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPOLO

Diyarbakır Milletvekili

20 Şubat 1994 tarihinde İstanbul'da gözaltına alınan Cüneyt AYDINLAR da zorla kaybettirilenlerdendir. İHD'nin kayıp yakınlarıyla beraber basına yaptığı açıklamasına göre; "Cüneyt Aydınlar 90'ların başında Diyarbakır'daki ailesinin yanından üniversite eğitimi için İstanbul'a gitti. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi üçüncü sınıf öğrencisiyken 20 Şubat 1994 tarihinde bir arkadaşı ile buluşmak için Bakırköy/İncirli'de bulunan Ömür Durağı'na gitti. Burada Terörle Mücadele polisleri tarafından bir operasyon kapsamında gözaltına alındı. Bu operasyonda gözaltına alınan on dört kişi gibi Cüneyt de Gayrettepe'deki İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Yedi gün kayıt dışı gözaltında tutulduktan sonra 27 Şubat 1994 tarihinde gözaltı kaydı yapıldı. 28 Şubat 1994 tarihinde akşam saatlerinde, Terörle Mücadele Şubesinde görevli polisler Cüneyt'i Beyoğlu Çukurcuma Kadirler Yokuşu'na götürdü. Mahalle sakinleri otuz kadar polis eşliğinde elleri kelepçeli olarak getirilen Cüneyt'in kanlar içinde olduğunu, bir bacağının kırık olduğunu ve ayakta duramadığını gördüler. Polisler, mahalle sakinlerinin "yürüyemez halde" olduğunu söyledikleri Cüneyt'in yer gösterme esnasında "Dur" ihtarına uymayarak kaçtığına ve arkasından koşmalarına rağmen yakalanamayıp firar ettiğine dair bir tutanak düzenlediler. Cüneyt Aydınlar ile birlikte gözaltında tutulan on dört kişi tutuklanıp hapishaneye gönderildi. Bu kişiler 17 Mart 1994 tarihinde avukatları aracılığıyla kamuoyuna yaptıkları açıklamada, Cüneyt Aydınlar'ın 20 Şubat 1994 tarihinde gözaltına alındığını ve onu 2 Mart 1994 tarihine kadar gözaltında gördüklerini söylediler. Ağır işkence gören Cüneyt'in 2 Mart 1994 tarihinde, kendisine "Ölmeye hazır mısın? Ölmeye gidiyorsun!" diyen altı polis tarafından sürüklenerek bulunduğu hücreden çıkarıldığını ve kendisini bir daha görmediklerini açıkladılar. Ailenin başvurusu üzerine İnsan Hakları Derneği avukatları olayı araştırdı ve 25 Mart 1994 tarihinde İHD İstanbul Şubesi bir basın açıklaması yaparak Terörle Mücadele Şubesinin gözaltına aldığını kabul ettiği Cüneyt Aydınlar'ı kaybettiğini duyurdu ve İçişleri Bakanlığı tarafından konuyla ilgili açıklama yapılmasını talep etti. Ailenin ve İHD'nin tüm girişimleri sonuçsuz kaldı. İstanbul Emniyet Müdürlüğü polislerin beyanı dışında hiçbir dayanağı olmayan "Cüneyt Aydınlar'ın yer gösterme esnasında ellerinden kaçtığı" iddiasını sürdürdü. Cumhuriyet Savcısı olayı soruşturmak yerine polisin firar senaryosunu esas alarak Cüneyt hakkında yakalama kararı çıkardı. Hâkim, polislerin ifadelerini esas alarak haklarında beraat kararı verdi. Cumhuriyet Savcısı zaman aşımını gerekçe gösterip şüpheliler hakkında kovuşturma yapılmasına yer olmadığına karar verdi."

Bu bağlamda;

1. Önergede bahsedilen ve zorla kaybettirilenlerin akıbeti ne olmuştur? Cenaze ve/veya mezar yerleri nerededir?
2. Bu olaydaki failer/azmettiriciler/devletle ilişkili paramiliter odaklar açığa çıkarılmış, yargılanmış ve cezalandırılmış mıdır?
3. Kişinin akıbeti ortaya çıkıncaya kadar hukuken kesintisiz bir biçimde işlenmeye devam eden bir suçta, hangi kanun maddesi zamanaşımından bahsederek faili korurken, geride kalanların ömür boyu sürecektir adalet arayışına bir son tarih koyabilir?
4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) *yaşam hakkı ihlali, etkin soruşturma yürütmemek ve işkence yapmak* suçlarından oybirliğiyle Türkiye'yi mahkûm ettiği dosyalar, söz konusu kararların ardından neden yeniden açılmamış, failerin/azmettiricilerin/devletle ilişkili paramiliter odakların cezalandırılması için neden somut adımlar atılmamıştır?
5. Kamuoyunda politik faili meçhul dosyalarını da etkin biçimde soruşturması, uluslararası hukuka ve vicdanlara aykırı olarak zamanaşımı gerekçesiyle kapatılan dosyaları yeniden açması umulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığının yanına faili belli olan suçlar için de Gözaltında Zorla Kaybetme Suçları Araştırma Dairesi kuracak mısınız?